

FEDERÁLNÍ ÚŘAD
PRO VYNÁLEZY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

265 183

(11) (B1)

(13)

(51) Int. Cl.⁴

A 61 C 11/00

(22) Přihlášeno 29 10 87

(21) PV 7761-87.0

(40) Zveřejněno 12 01 89

(45) Vydáno 15 12 89

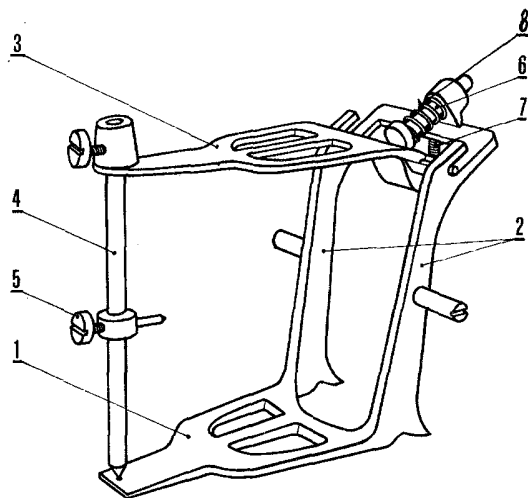
(75)

Autor vynálezu

ZUBER JAN, HRČEK ALOIS MUDr., MOTYKA KAREL MUDr., TŘINEC,
HÓTA JAN, JABLUNKOV

(54) Artikulátor pro protetické práce

(57) Artikulátor je určený pro provádění všech protetických prací, zejména pro zhotovování snímacích protéz všech tříd, totálních a pevných náhrad. Sestává z horního čelistového dílu, který je uložen na vzestupném ramenu spodního čelistového dílu a je opatřen nastavovací tyčí středu okluzní roviny s nastavovacím šroubem řezákového bodu. Podstata řešení spočívá v tom, že na horní ploše vzestupného ramene spodního čelistového dílu, v rovině souměrnosti artikulátoru, je proti dosedací ploše vytvořené na horním čelistovém dílu v ose jeho uložení na vzestupném ramenu upraven zajišťovací čep s přitlačnou šroubovou pružinou. Horní čelistový díl je proti spodní ploše vzestupného ramene spodního čelistového dílu opatřen stavečím šroubem výšky skusu.

Vynález se týká artikulátoru pro protetické práce, zejména pro zhotovování totálních a pevných náhrad.

Dosud jsou pro provádění protetických prací známy Gysiho artikulátory, které jsou tvořeny spodním čelistovým dílem se vzestupným ramenem dolní čelisti, na jehož koncích je kyvně uložen horní čelistový díl zajištěný listovou pružinou, který je na volném konci opatřen nastavovací tyčí středu okluzní roviny a řezákového bodu. Nevýhodou těchto artikulátorů je nevyhovující uložení horního čelistového dílu. Při manipulaci s horním čelistovým dílem dochází k jeho uvolnění z dolního čelistového dílu a k jeho případnému vypadnutí. Nevýhodou je rovněž nevhodnost použití těchto artikulátorů při aplikaci současných protetických postupů, například při zpracování pryskyřic. Nelze nastavit výšku skusu a zhotovené otisky je nutno dodatečně upravovat. Nevýhodou tohoto typu artikulátoru je dále i nedostatečný rozsah výšky modelu, jeho velké rozměry, neforemný tvar, s artikulátorem se obtížně pracuje, špatně se drží v ruce, je poměrně těžký a při práci se velmi často rozevírá a chrup se špatně staví. Složitost konstrukce, obtížná manipulace při práci a náročný postup při zhotovování náhrad je nevýhodou i ostatních dosud známých typů artikulátorů. U sádrového artikulátoru je navíc nutné zhotovení kovového předtvaru, zhotovení náhrad bylo možné až po zhotovení samotného artikulátoru, tento artikulátor vyžaduje jemnou práci se sádrou, jinak dochází k jeho praskání. V případě závěsového patrového artikulátoru se nejedná o dokonalý artikulátor, neboť tento typ slouží spíše jako okludor. Upravený patrový artikulátor není rovněž dokonalým artikulátorem, protože tento typ artikulátoru nemá boční pohyby. Nevýhodou Kerrova artikulátoru kromě velmi složité konstrukce a manipulace je dále skutečnost, že všechny jeho pohyby nesplňují požadavky podle artikulačních teorií. U Stephanova artikulátoru jsou oba čelistové díly spojeny dohromady a nedají se rozpojit, což je nevýhoda při modelaci a stavění zubů. Dalšími dosud známými typy artikulátorů se složitou konstrukcí a obtížnou manipulací jsou například Hanaův artikulátor, maxilomandibulární nástroj pro zhotovování náhrad, Acme artikulátor, Wadsworthův artikulátor a Phillipsův artikulátor. Howeův artikulátor nemá všechny potřebné funkce, které nemají rovněž i další typy zjednodušených artikulátorů jako Stanberyho nástroj nebo Hanaův korunkový a můstkový artikulátor, který neumožňuje zhotovování protéz, ale pouze korunek a můstků. Jedná se vesměs o zastaralé typy artikulátorů, které nerespektují stávající výsledky výzkumných prací v oboru.

Tyto nevýhody jsou odstraněny artikulátorem pro protetické práce, který sestává z horního čelistového dílu uloženého na vzestupném ramenu spodního čelistového dílu a opatřeného nastavovací tyčí středu okluzní roviny s nastavovacím šroubem řezákového bodu podle vynálezu, jehož podstata spočívá v tom, že na horní ploše vzestupného ramene a spodního čelistového dílu v rovině souměrnosti artikulátoru je proti dosedací ploše vytvořené na horním čelistovém dílu v ose jeho uložení na vzestupném ramenu upraven zajišťovací čep s přitlačnou šroubovou pružinou a horní čelistový díl je proti spodní ploše vzestupného ramene spodního čelistového dílu opatřen stavěcím šroubem výšky skusu.

Výhodou artikulátoru dle vynálezu je, že umožňuje zhotovování jak fixních, tak snímacích náhrad při jednoduché obsluze a manipulaci, přičemž splňuje všechny potřebné pohyby při zhotovování všech protetických výrobků. Umožňuje zvýšení rozsahu výšky čelisti, nastavení výšky skusu a zajištění správného funkčního horizontálního pohybu čelistí vůči sobě. Výhodou je rovněž vyřešení uložení horního čelistového dílu ve vzestupném ramenu spodního čelistového dílu bez nebezpečí jeho uvolnění. Artikulátor podle vynálezu je možno použít při aplikaci pryskyřic, jeho konstrukce umožňuje zmenšení rozměrů a hmotnosti, lepší manipulaci a použitelnost v tlakových polymeračních přístrojích.

Příkladné provedení artikulátoru podle vynálezu je zobrazeno v axonometrickém pohledu na přiloženém výkresu.

Artikulátor pro protetické práce sestává ze spodního čelistového dílu 1, který je opatřen vzestupným ramenem 2, v němž je uložen zajišťovací čep 6 s přitlačnou šroubovou pružinou 8, a z horního čelistového dílu 3 s nastavovací tyčí 4 středu okluzní roviny s nastavovacím

šroubem 5 řezákového bodu. Horní čelistový díl 3 je opatřen stavěcím šroubem 7 proti spodní ploše vzestupného ramene 2 v jeho horní části. Zajišťovací čep 6 je svým čelem, pod nímž je na těle zajišťovacího čepu 6 uložena přítlačná šroubová pružina 8, upraven proti dosedací ploše vytvořené na horním čelistovém dílu 3 v ose jeho uložení ve vzestupném ramenu 2 spodního čelistového dílu 1.

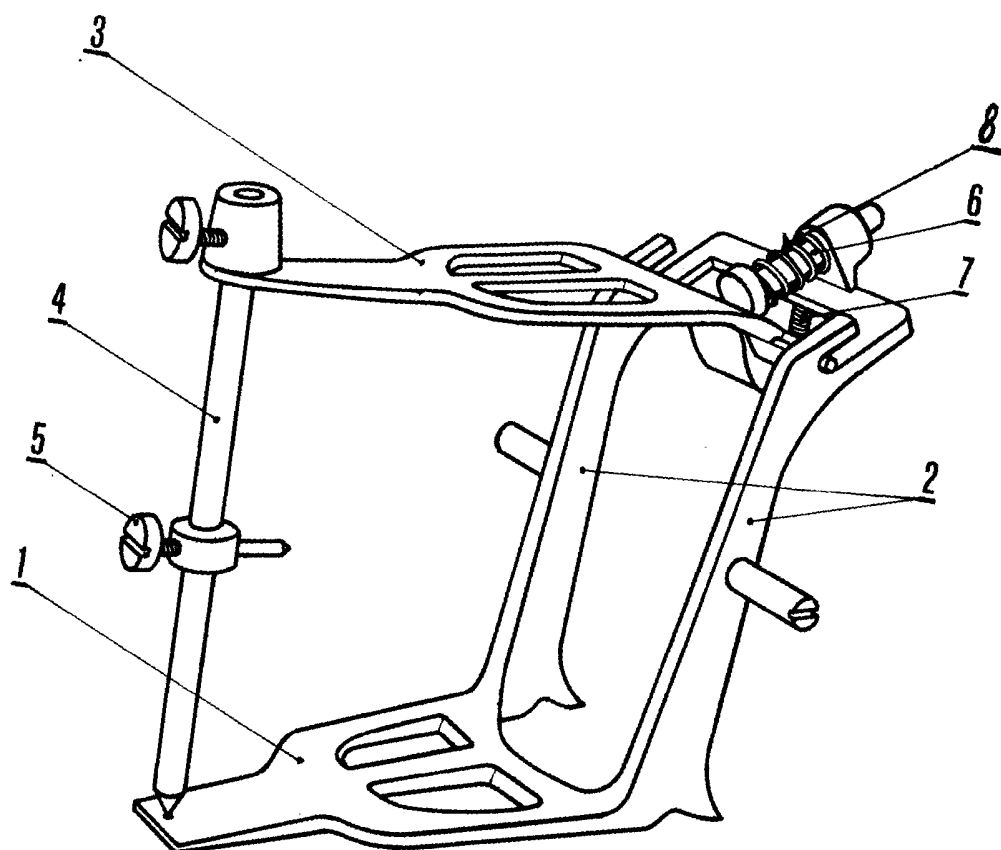
Funkce artikulátoru dle vynálezu jsou zachovány ve smyslu existujících vývojových teorií a lze jej s výhodou použít místo všech dosud známých typů artikulátorů.

P R Ě D M Ě T V Y N Á L E Z U

Artikulátor pro protetické práce, zejména pro zhotovování totálních a pevných náhrad, sestávající z horního čelistového dílu, který je uložen na vzestupném ramenu spodního čelistového dílu a je opatřen nastavovací tyčí středu okluzní roviny s nastavovacím šroubem řezákového bodu, vyznačující se tím, že na horní ploše vzestupného ramene (2) spodního čelistového dílu (1) v rovině souměrnosti artikulátoru je proti dosedací ploše vytvořené na horním čelistovém dílu (3) v ose jeho uložení na vzestupném ramenu (2) upraven zajišťovací čep (6) s navlečenou přítlačnou šroubovou pružinou (8), a horní čelistový díl (3) je proti spodní ploše vzestupného ramene (2) spodního čelistového dílu (1) opatřen stavěcím šroubem (7) výšky skusu.

1 výkres

265 183

Severografia, n. p., MOST

Cena 2,40 Kčs